

Liite 3

Nettimaunulan yhteisöverkon käyttäjäkyselyn tuloksia

Kysely oli liitetty Nettimaunulan yhteisöverkkoon niin, että ensimmäistä kertaa kirjautuessaan käyttäjä sai automaattisesti eteensä kyselylomakkeen täytettyään Omat tiedot –sivun henkilötiedot. Kyselylomake säilyi linkkinä Omat tiedot -sivulla niin kauan kunnes siihen vastattiin. Lomake oli mahdollista sivuuttaa vastaamatta klikkaamalla asiasta ilmoitettavaa linkkiä. Onneksi varsin monet kuitenkin lomakkeen täyttivät – joskaan kaikki eivät kovin huolellisesti ja "oikein". Tästä kertoi mm. vuonna 1900 syntyneiden suuri määrä (10 %!). Ns. oletusarvot saattoivat jäädä vastauksiksi, jos vastaaja halusi vain päästä lomakkeesta eroon.

Vastauksia kertyi tammikuussa 2003 listattuun otokseen kaiken kaikkiaan 610 kpl.

Kyselylomake perustui Sitran muilla OSKU -alueilla käyttämään käyttäjäkyselylomakkeeseen, mutta siihen tehtiin joitakin muutoksia, jotta se soveltuisi paremmin Nettimaunulaan. Mm. internetyhteyksiä ja netin käyttöä yleensä kyseltiin tarkemmin. Varsinaisesti kyselyssä ei kysytty itse yhteisöverkon käyttöön yms. liittyviä asioita, sillä tästä aiheesta oli tarkoitus tehdä myöhemmin oma kyselynsä. Sitä ei projektiaikana ehditty tehdä, mutta toisaalta Sitra teetätti nettikyselyn kansalaisverkkojen sisällöistä, käytettävyydestä ja toiminnallisuudesta keväällä 2002 kaikissa OSKU -alueiden kansalaisverkoissa, myös Maunulassa. Näitä tuloksia vielä odottelemme tätä kirjoittaessa.

Huom. Lomake tehtiin aikamoisessa kiireessä, ja pian huomattiin, että erityisesti useiden vaihtoehtojen merkitseminen kysymyksissä, joissa tämä sallittiin, oli liian vaikeaa. Tällöin piti painaa ctrl-painiketta yhtäaikaan hiiren klikkauksen kanssa. Aluksi monivalintavastausten kohdalla ei ollut edes ohjetta ko. asiasta, vaan lomakkeen tehnyt koodari piti asiaa tyypillisesti itsestään selvänä, "kaikkihan tietävät että ctrl + klikkaus mahdollistaa monivalinnan...!!" Pikaisesti lisäsimme ohjeen jokaisen tällaisen kysymyksen kohdalle, mutta ilmiselvästi varsinkin loppupään kysymyksistä kävi ilmi, että ihmiset eivät osanneet valita useita vaihtoehtoja vaan tiedostoon tallentui usein vain yksi vastaus per vastaaja.

Seuraavia asioita kysyttiin (* = Sitran lomakkeesta poikkeavat vastausvaihtoehdot ja kysymykset):

Kysymykset

Sukupuoli

Syntymävuosi

Äidinkieli

Kotikunta

Kansalaisuus, jos ei suomi

Syntymävuosi

Koulutus

Valmiit vaihtoehdot tai vastauslaatikko

Nainen

Mies

Suomi

Svenska

English

Muu, mikä? _____

En vielä koulussa

Käyn peruskoulua

Käyn lukiota

Peruskoulu/Kansakoulu

Ammattikoulu/Kurssi

Ylioppilas/lukio

Opisto-/koulutason tutkinto

Ammattikorkeakoulu-/Alempikorkeakoulututkinto

Korkeakoulu(Yliopisto)

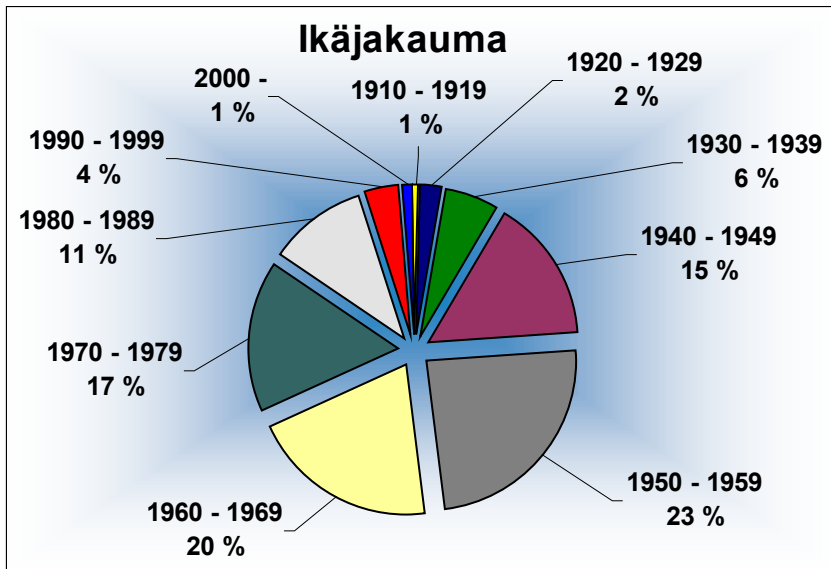
Muu

Ammattiasema tällä hetkellä	Alle kouluikäinen koululainen tai opiskelija Yrittäjä Työntekijä Toimihenkilö Johtavassa asemassa oleva Työtön/lomautettu Maatalousyrittäjä Kotiäiti/-isä Eläkeläinen Muu
Nykyinen työnantaja	oma tai perheen yritys yritys kunta/kuntayhtymä valtio/ muu julkinen Kunnan yhtiö/ liikelaitos Järjestö/yhdistys tms. Ei työelämässä
Siviilisääty	naimatoan avoliitossa avioliitossa eronnut leski
Nykyinen asumismuoto	omistusasunto vuokra-asuntoa työsuhdeasunto muu asumismuoto
Kuinka monta henkeä asuu taloudessasi	_____
Mistä kuulit ensimmäisen kerran Nettimaunulan yhteisöverkosta?*	luin paikallislehdestä sain asiasta tiedottavan kirjeen* ystäväni kertoi Maunulan kotisivuilta* naapuri/ystävä kertoi* työtoverilta opettajalta yhdistyksen/ järjestön kokouksessa tiedotustilaisuudessa* Mediapajassa henkilökunnalta* muualta
Missä kirjaudut Nettimaunula-verkkoon useimmiten? *	Kotona työpaikalla Mediapajalla* Saunabaarissa* Kirjastossa* Koulussa Muualla

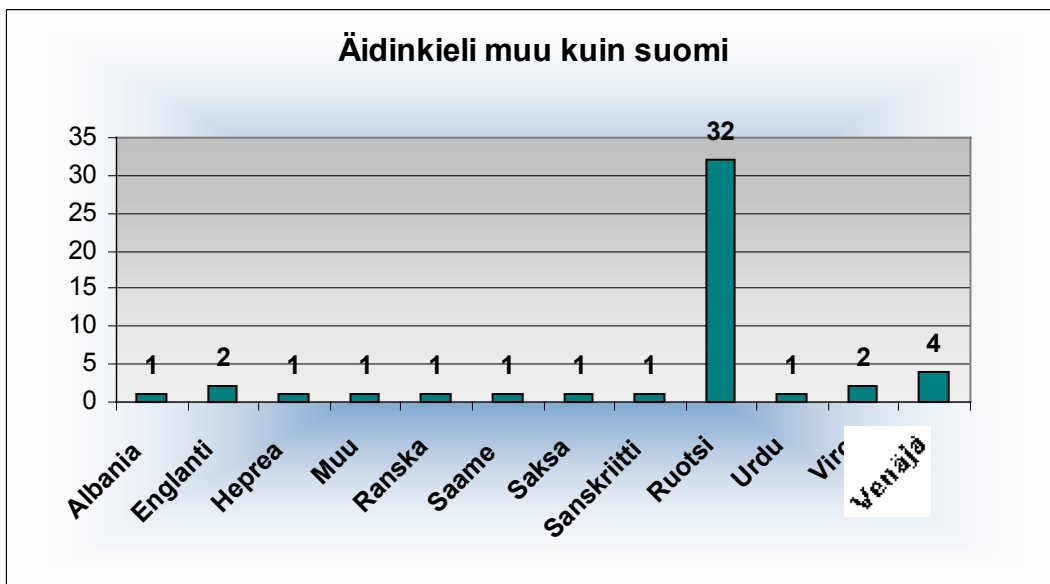
1. Tietoa käyttäjistä

Vastaajista naisia oli 45 % ja miehiä 55%.

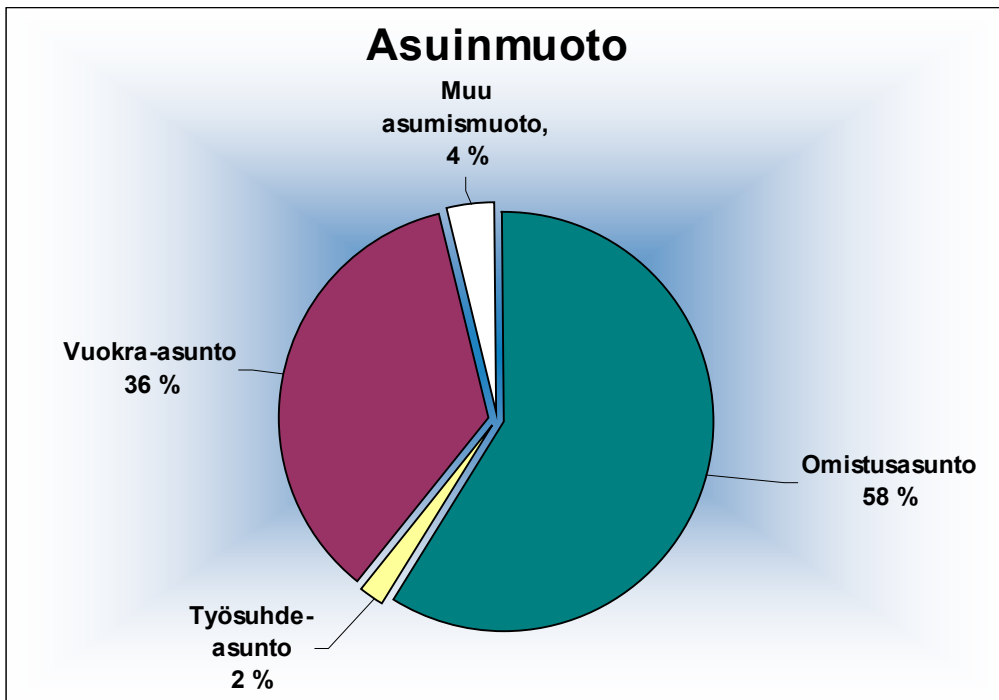
Ikäjakaumasta tuli varsin poikkeava muihin OSKU -alueisiin nähden, sillä lapsia ja nuoria verkossa oli erityisen vähän. Nettimaunulassa ei suoritettu mitään erityistä invaasiota kouluihin. Oheisesta ikäjakaumataulukosta on jätetty pois kaikki vuodelle 1900 merkityt syntymävuodet, jotta tulos ei olisi vääristynyt (1900 oli lomakkeen oletusarvo, ja jos sitä ei muuttanut, syntymävuodeksi tallentui 1900. Näitä vastauksia oli peräti 10 % kaikista.

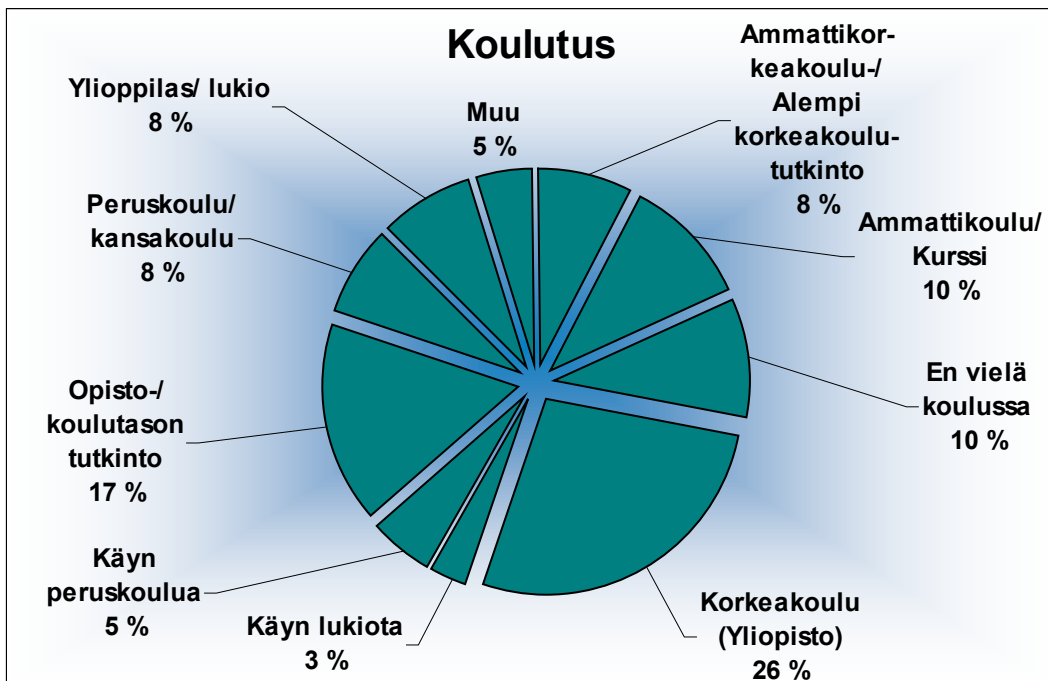
Naimattomia oli 42 %, avioliitossa 36 %, avoliitossa 13 %, eronneita 8 %, leskiä 1 %.

Äidinkieleltään melkein kaikki olivat suomenkielisiä. Kotikunnaksi 83 % oli merkinnyt Helsingin, 13 muun ja 15 % ei vastannut.

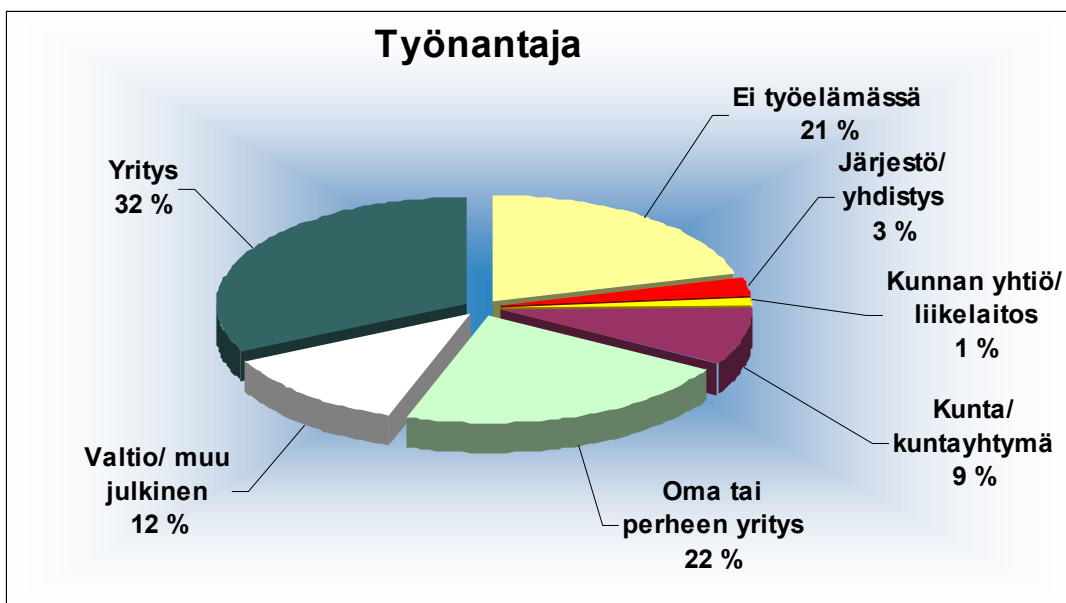
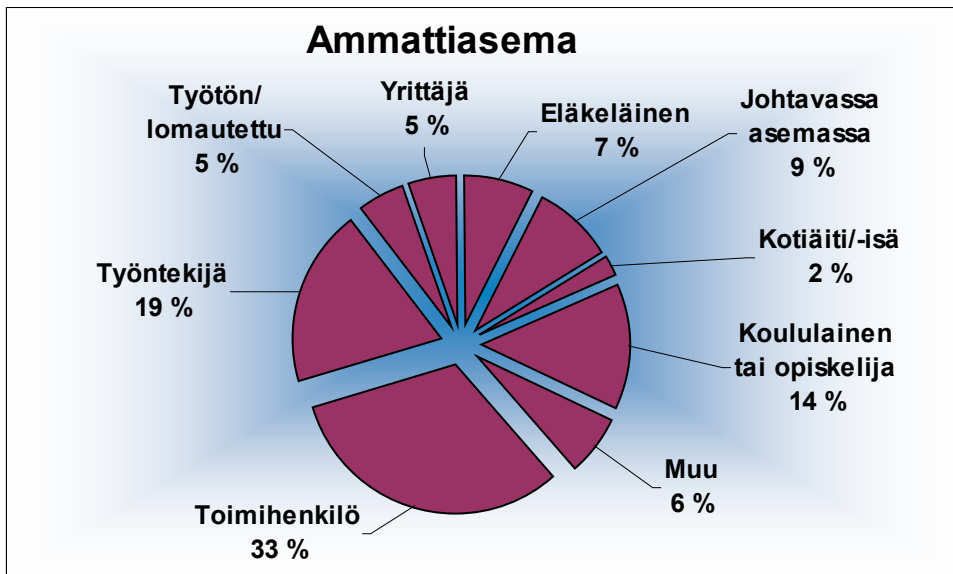

Monet jättivät vastaamatta ammattia ja koulutustasoa koskeviin kysymyksiin, mutta joitain suuntaviivoja saatiin. Karkeasti ottaen näyttäisi siltä, että vastanneet olivat hieman paremmin koulutettuja ja asuivat useammin omistusasunnoissa kuin mitä tilanne todellisuudessa Maunulassa on. Mainittakoon, että vaihtoehto "En vielä koulussa" on yliedustettu todennäköisesti siksi, että se oli vaihtoehtoista ensimmäinen ja valmiiksi näkyvissä.

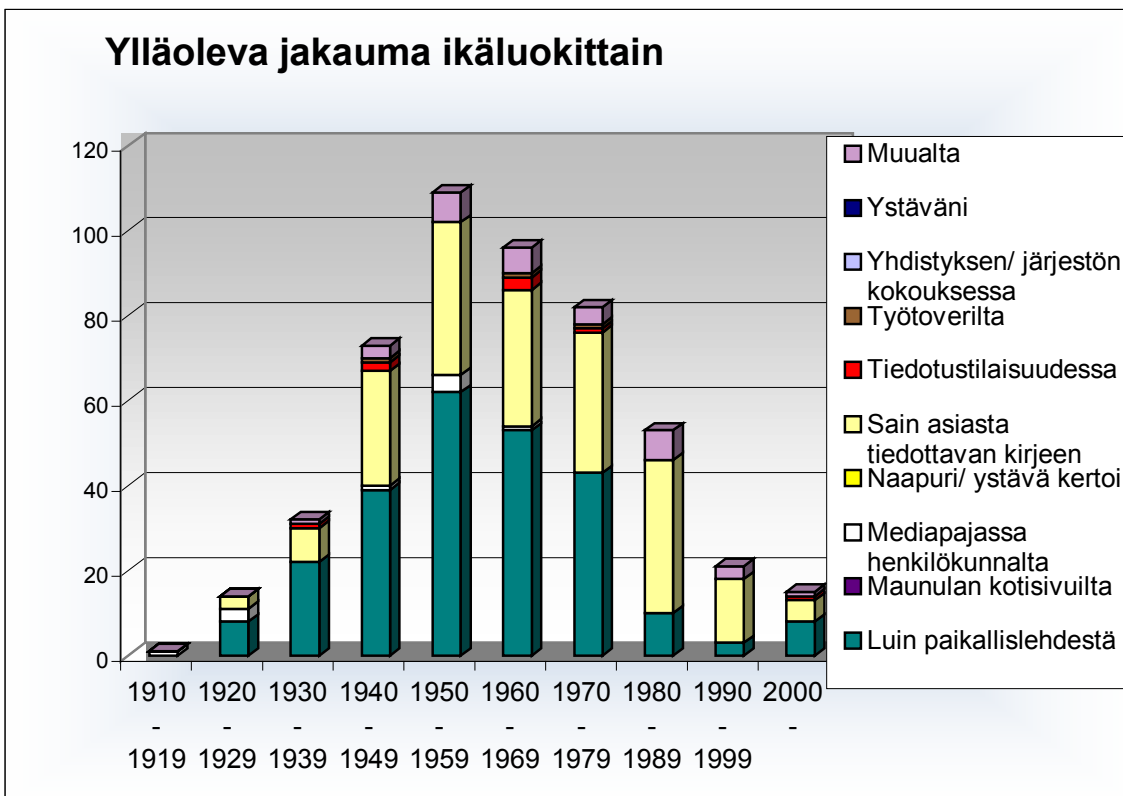
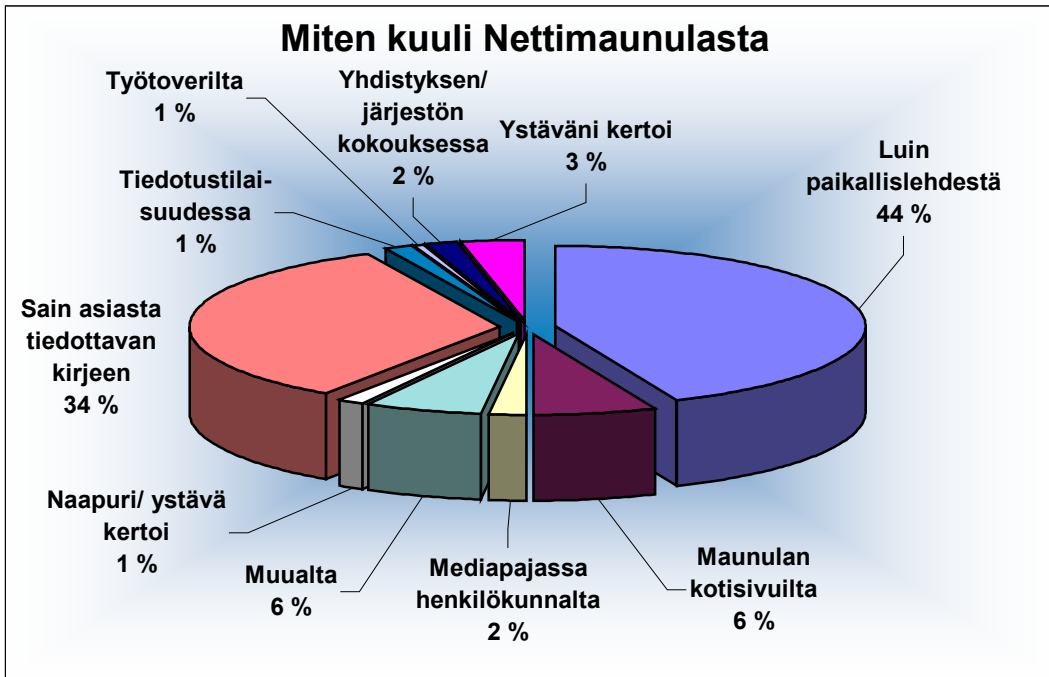
Vertailun vuoksi mainittakoon, että Helsingin aluetilastojen mukaan vuonna 1999 korkeakoulututkinnon suorittaneita oli Maunulan alueella 14,4 %, alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita 9,6 %, keskiasteen tutkinnon suorittaneita 27,9 % ja peruskoulun tai kansakoulun suorittaneita 48,2 %. Vuokra-asunnoissa maunulalaisista asui vuonna 1999 56,7 %.

Ohessa taulukot vastanneiden ammattiasemasta ja työnantajasta.

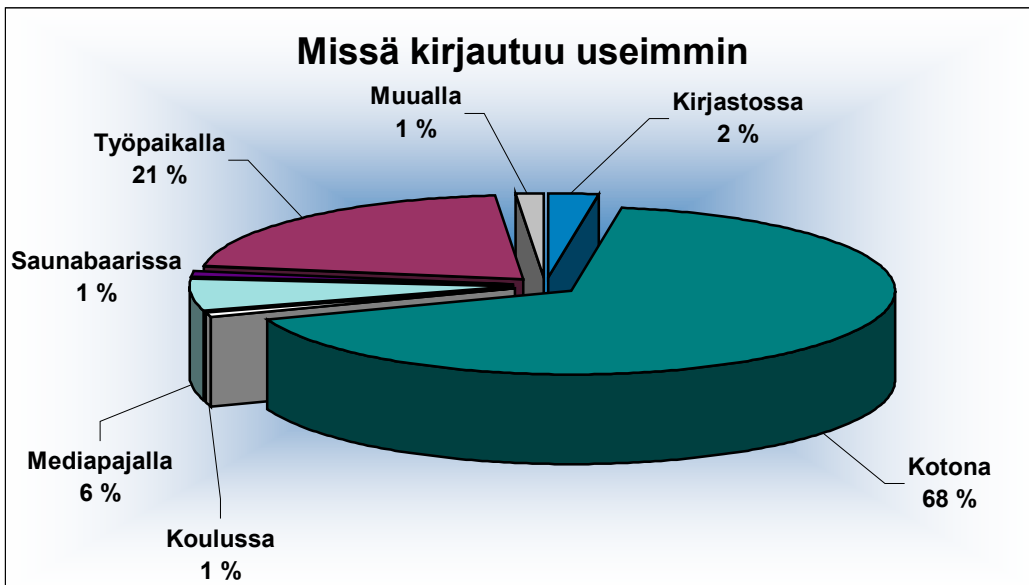
2. Käyttäjät ja Nettimaunula

Lomakkeessa kysyttiin, kuinka ja mistä vastaaja oli kuullut ensimmäisen kerran Nettimaunulan yhteisöverkosta. Vastauksia tutkittiin myös ikäluokittain. Paikallislehden eli Maunulan Sanomien merkitys tiedon leviämässä alueella on selkeästi merkittävin erityisesti kesik-ikäisen ja vanhemman väen keskuudessa. Nuorempi polvi sen sijaan sai tiedon ensimmäistä kertaa kirjeessä, joka lähetettiin kaikkiin koteihin. Kaiken kaikkiaan vastaajista noin kolmannelle asia tuli ikään kuin "yllätyksenä" eli kirjeenä kotiin. Muut olivat jo kuulleet asiasta aiemmin.

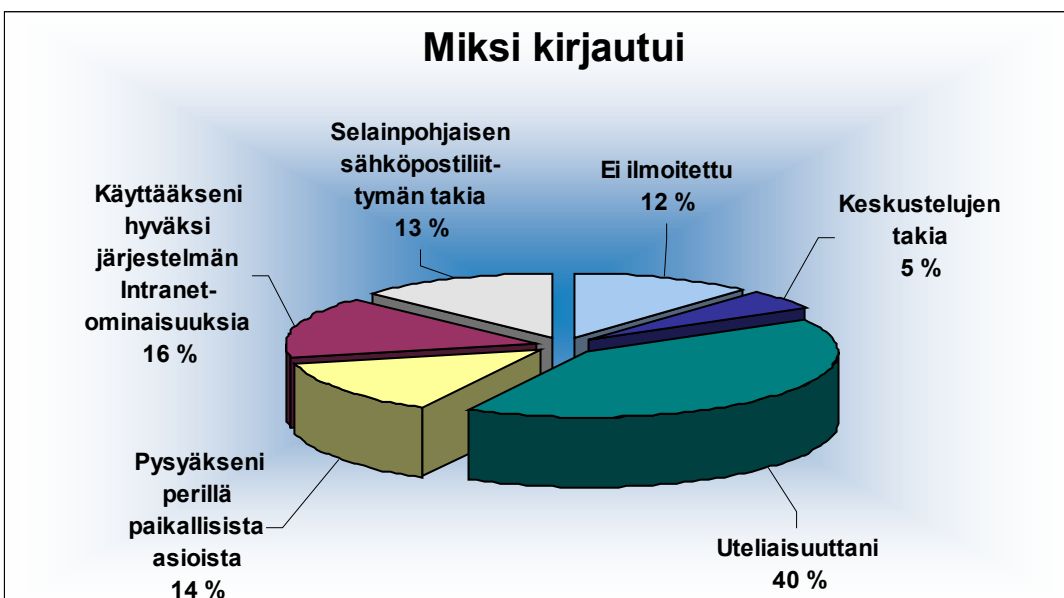

Vaihtoehto Naapuri/ystävä kertoi ei käytännössä valittu lähes laisinkaan. Vaihtoehto Mediapajan henkilökunta sen sijaan esiintyy jonkin verran, erityisesti ikäluokassa 50-luvulla syntyneet. Sellainen tunne onkin, että vanhempi väki tuli mielellään paikan päälle eli Mediapajalle kysellemään projektia koskevia asioita henkilökunnalta.

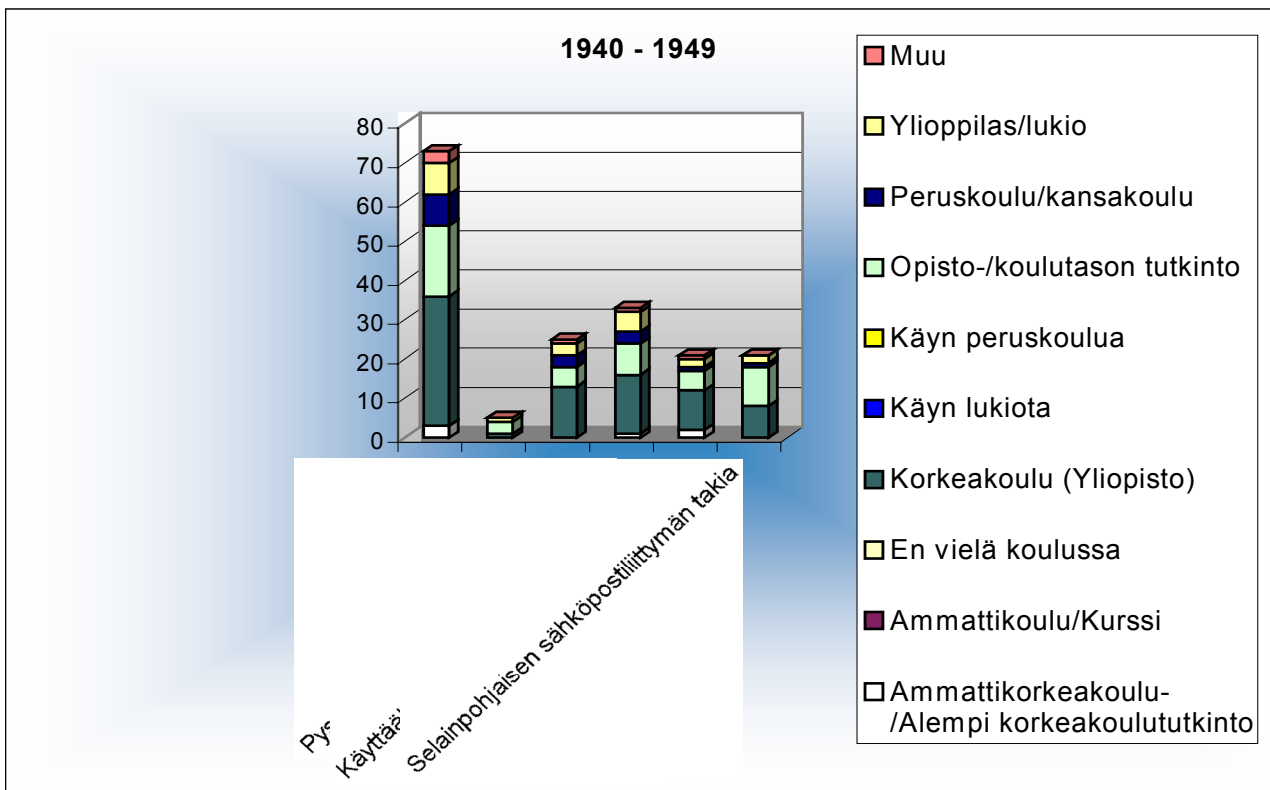
Kysyttiin myös, missä vastaaja useimmiten kirjautuu Nettimaunulaan? Kyseessä ovat kaikki vastaajat. Suuri määrä kotona kirjautumisten määrästä selittyy tiedolla, jonka mukaan vastaajista 80 %:lla oli kotonaan tietokone. Mediapaja on suosittu, mutta siellä käytetään nettiä kautta linjan, ei pelkästään yhteisöverkkoon kirjautumiseen. Tästä alhainen käyttöprosentti.

Kysyttiin erikseen, miksi vastaaja päätti kirjautua Nettimaunulaa. Vaihtoehtoja sai valita useita, mutta selkeimmäksi syiksi vahvistui puhdas uteliaisuus. Useimmat valitsivat vain yhden vaihtoehdon, ehkä johtuen alussa mainitusta monivalintaongelmasta.

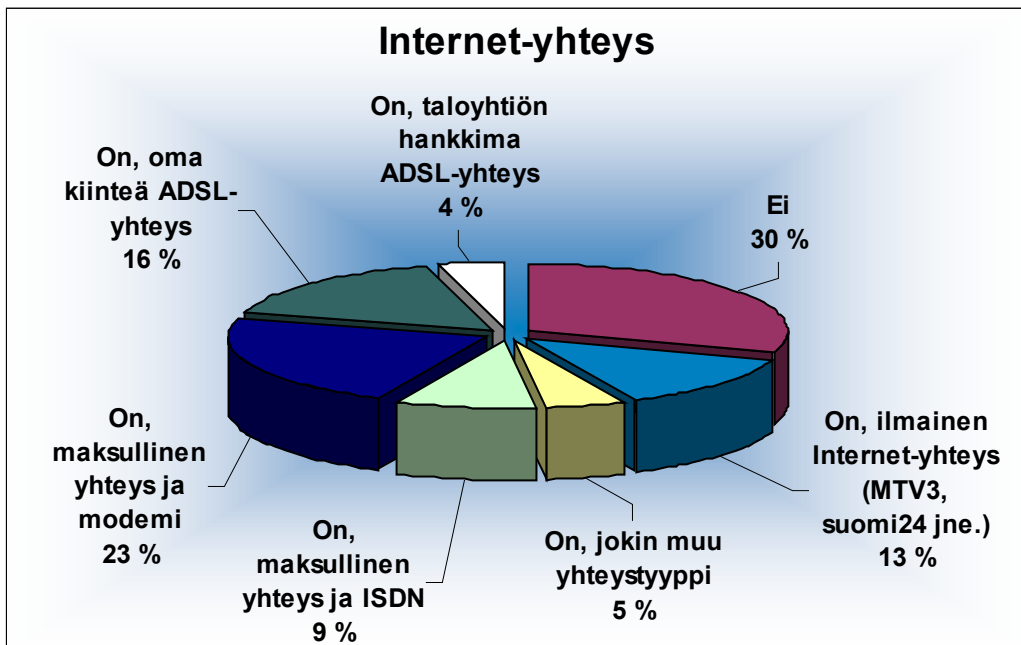

Vastauksia tutkittiin myös ikäryhmittäin. Keski-ikäiset ja vanhemmat vastaajat (ennen vuotta 1960 syntyneet) kirjasiivat tärkeimmäksi syyksi kirjautua Nettimaunulaan vaihtoehdon "Pysyäkseen perillä paikallisista asioista". Uteliaisuus olikin kaikkien nuorempien yleisin syy. Ohessa esimerkkinä 40-luvulla syntyneiden vastaukset. Tässä koosteessa on myös otettu huomioon ko. vastaajien koulutustaso.

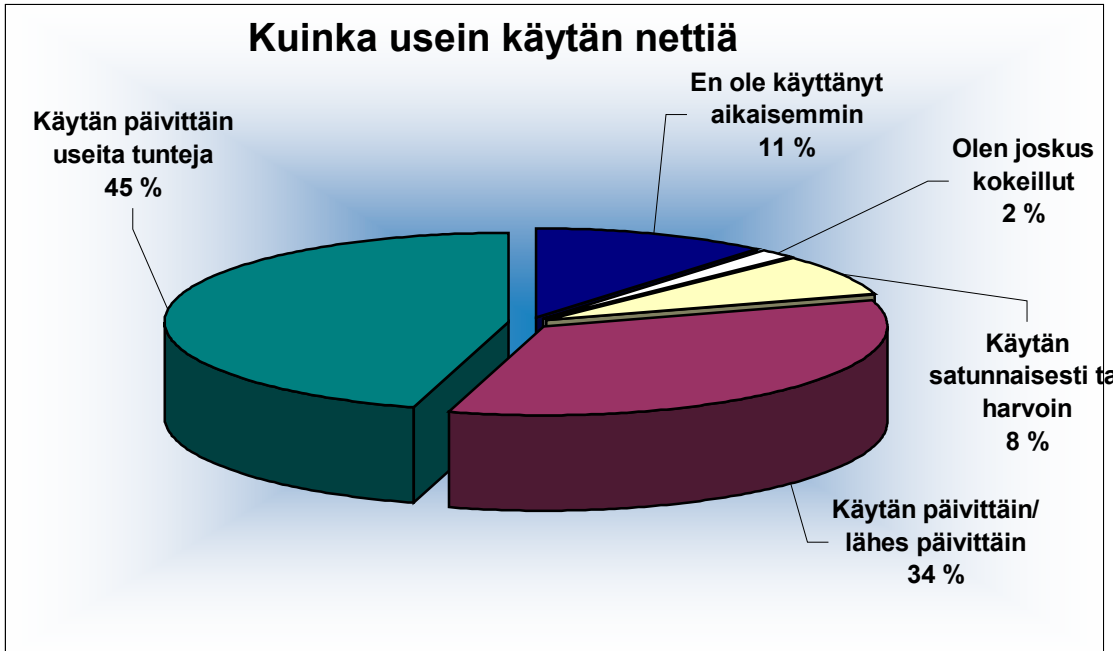
Kysyttiin, onko vastaajalla kotonaan tietokone. Vastaajista 80 %:lla oli, 13:lla %:lla ei, 7 % jätti vastaamatta.

Kysyttiin myös vastaajien koti-internetyhteyksien määrästä. Kyselyajankohtana Maunulassa oli jo toteutettu useita kiinteitä taloyhtiöverkkoja, se näkyy myös vastauksissa taloyhtiön hankkimana ADSL -yhteytenä. Lisäksi kysyttiin, aikooko vastaaja, jolla ei ole nettiyhteyttä, hankkia sellaisen. 47 % vastasi hankkivansa varmasti, 26 % ei, ja loput 27 % hankkii jos hinta on sopiva. Halukkuutta siis löytyy.

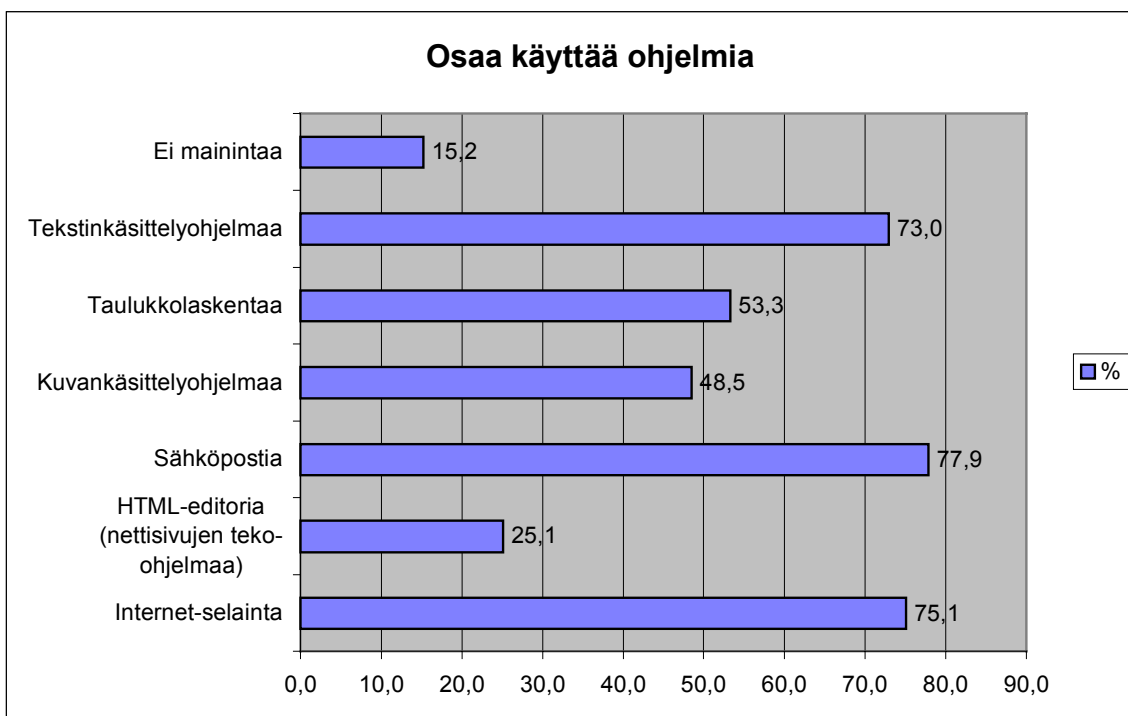

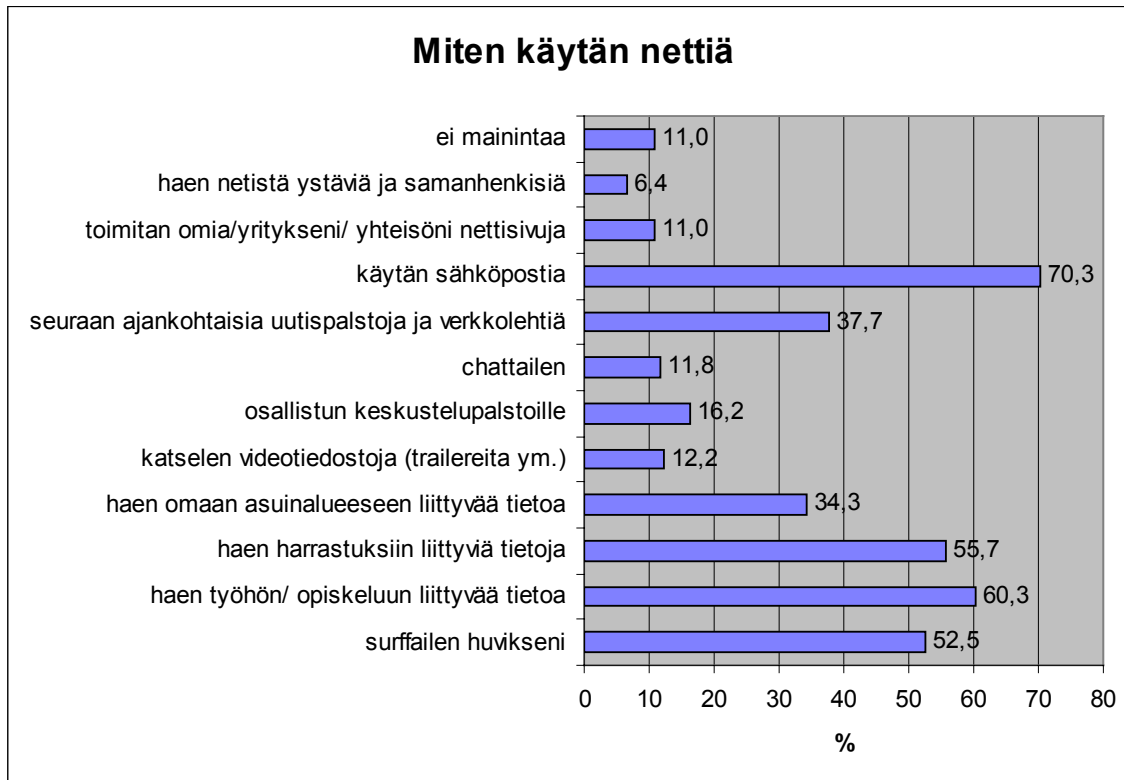
Kysyttiin, kuinka usein vastaajat käyttävät nettiä. Yllättävän suuri osa ilmoitti käyttävänsä nettiä jopa useita tunteja päivässä. Oletettavasti mukaan oli laskettu myös työ- tai opiskelupaikalla tapahtuva netin käyttö. Toisaalta vaihtoehto "En ole käyttänyt aiemmin" ei varmaankaan pidä paikkaansa eikä siitä voi vetää pitkälle

vieviä johtopäätöksiä. Maunulassahan käyttäjät eivät pääsääntöisesti kirjautuneet ohjatuissa koulutustilaisuuksissa kuten muilla OSKU -alueilla, jolloin vastaajat saattoivat todellakin olla ensimmäistä kertaa tekemisissä internetin kanssa kyselyyn vastatessaan. Osa vastaajista on varmastikin ollut Mediapajalla koulutettuja senioreita, jotka on opetettu kirjautumaan myös Nettimaunulaan, mutta heitä on vain joitakin kymmeniä tässä otoksessa.

Kysyttiin vastaajan tietoteknisiä taitoja. Huomioon on otettu kaikki 610 vastausta, myös tyhjäksi jätetyt. Sähköpostia ja nettiä osattiin käyttää, mikä ei ollut yllätys. Samoin tekstinkäsittelyohjelma on monille tuttu. Yllättävän moni ilmoitti osaavansa käyttää jotain html -editoria. Juuri tämän osaamisen vähyyys on ollut ongelmana koko sen ajan, kun esim. Maunulan kotisivuille on etsitty päivittäjiä.

Viimeisessä kysymyksessä kysyttiin, mitä palveluja vastaaja käyttää internetissä. Vastaaja sai valita useita vaihtoehtoja. Ei ollut mitenkään yllättävää, että sähköposti oli suosituin palvelumuoto. Työhön, opiskeluun ja harrastuksiin liittyvän tiedon hakeminen kuulune jo internetin "peruskäyttöön". Yli puolet tunnustaa reilusti myös surffailevansa huvikseen. Oman asuinalueen asioista oltiin myös kiinnostuneita. Voidaan vetää johtopäätös, että hieman vajaa 35 % vastaajista vierailee Maunulan kotisivuilla ainakin silloin tällöin, sillä esim. Helsingin kaupungin omilta sivuilta kaupunginosakohtaisia tietoja ei helposti löydy (eikä sitä usein ole olemassakaan).

Netin käyttö mielletään edelleenkin aika yksisuuntaiseksi mediaksi, kaikki eivät selvästi haluakaan toimia "sisällöntuottajina" eli osallistua aktiivisesti keskusteluihin tai luoda sisältöjä. Ystävien haku netistä ja chattailu lienee enemmän nuorison suosimaa toimintaa netissä, ja näiden vastausten vähyys kertoo myös Nettimaunulan käyttäjien ikäjakaumasta. Nettimaunulan seniorikouluttaja kertoikin, että vanhempi väki arasteli ja kursaili kovasti keskustelupalstoille kirjoittamista – vaikka se olisi sitten ollut se oma muutaman hengen suljettu harjoittelupalsta. "Kun ei minulla ole mitään hienoa ja tärkeää asiaa kerrottavana". Toimintakulttuuri tässä suhteessa on nuorilla ja vanhemmalla väellä vielä kovin erityyppinen.